

Toiminta- ja taloussuunnitelma

sekä talousarvio vuosille 2027–2029

Taipaleen ortodoksinen seurakunta

Taipaleen PTS-toimikunta 21.10.2026
Seurakunnanneuvosto 28.10.2026
Metropoliitta Arseni
Seurakunnanvaltuusto 12.11.2026

1. Toiminta- ja taloussuunnitelma

1.1. Suunnittelun lähtökohdat ja nykytilanne

Taipaleen ortodoksinen seurakunta toimii 6 kunnan alueella: Liperi, Outokumpu, Polvijärvi, Nurmes, Juuka ja Rautavaara Taipaleen ja Nurmeksen ortodoksisten seurakuntien seurakuntaliitoksen myötä. Nurmeksen kappeliseurakuntaan kuuluvat Nurmeksen kaupunki ja siihen kuuluva Valtimon pitäjä, Juuan, Rautavaaran kunnat. 1.1.2026 Taipaleen seurakunnan (läsnä oleva) väkiluku oli 2101 henkeä. Jäsenmäärä väheni edellisen vuoden alusta 70 henkeä eli 3,4 %.

Seurakunnan toiminnan suunnitelmaa ohjaa Suomen ortodoksisen kirkon tavoite- ja toimintasuunnitelma ”Kristus on keskellämme”, joka on voimassa vuoteen 2030 saakka. Moni suunnitelmaan kuuluva asia toteutuu jo seurakunnan arjessa, mutta kehittämistä vaatii mm. hallinnon tiedottaminen, nuorisotyö ja diakonia. Jälkimmäiset yhteistyössä kirkon kanssa, jossa suunnitellaan yhteisiä toimintatapoja ja periaatteita. Suunnitelmassa on alleviivattu tavoitteet ja toimenpiteet, joiden yhteyttä kirkon suunnitelmaan halutaan korostaa.

Kirkon tavoitteiden mukaan kaikki ikäryhmät ovat meille tärkeitä. Seurakunta tarjoaa jäsenilleen mahdollisuuden osallistua liturgiseen toimintaan kaikissa elämänvaiheissa ja kaikkina ikäkausina. Toimitettavilla jumalanpalveluksilla ja seurakuntaopetuksella on keskeinen merkitys seurakuntalaisille. Merkityksellistä on myös se, että seurakuntalaiset pystytään kohtaamaan heille tutulla kielellä. Sekä Taipaleen että Nurmeksen lämmitetyissä pyhäköissä toimitetaan säännöllisesti kuukausittain jumalanpalveluksia. Juuan säännölliset palvelukset ovat toistaiseksi seurakuntasalissa tsasounan käyttökiellon ja purkamisen valmistelun vuoksi. Ylämyllyn ja Rautavaaran ev.lut. seurakuntatalolla toimitetaan liturgiat joitakin kertoja vuodessa. Näiden lisäksi jumalanpalveluksia toimitetaan kesäisin kylmissä tsasounissa sekä Jyrin ekumeenisella hiljentymispaikalla ja Säynelammella. Yksityisissä tsasounissa toimitetaan praasniekat resurssien mukaan.

Seurakunta tarjoaa toimintaa lapsille ja nuorille. Kristinoppileiri kerää yleensä n. 80–90 % rekisteröidystä ikäluokasta. Vanhempia pyritään aktivoimaan ja tuomaan lapsia seurakunnan kerhoon. Viinijärven lapsikerho on palkittu vuoden kerhona vuonna 2024. Lasten ja nuorten toimintaa pitää kehittää myös muualla seurakunnassa mahdollisuuksien mukaan. Vuonna 2027 hiippakunnassa järjestetään hiippakunnalliset nuorisopäivät.

Seurakunnan kirkkolaulun taso on hyvä molemmissa yhteisöissä sekä Taipaleella että Nurmeksessa. Taipaleella rekrytoidaan uusia laulajia kirkkokuoroon. Kuorolaiset saavat tavoitteellista ja monipuolista kirkkolaulun opetusta ja kanttorit äänenmuodostuksen ohjausta. Jumalanpalvelusten lisäksi seurakunnan kuorot toteuttavat mahdollisuuksien mukaan konsertteja. Alueiden kuorot tekevät aktiivista yhteistyötä.

Koska uskonnonopetus kuuluu kuntien järjestettäväksi, seurakunnan tehtävä on tukea ja seurata opetuksen järjestämistä. Seurakunta on vieraillut oppitunneilla ja kouluilla sekä pitänyt yhteyttä alueella toimiviin uskonnonopettajiin mm. kutsumalla heitä syömään ja keskustelemaan yhteistyöstä. Kaikki ortodoksioppilaat saavat oman uskontokuntansa mukaista uskonnonopetusta.

Vuosi 2027 on kirkon suunnitelmassa diakonian teemavuosi. Diakoniatyö suuntaa voimavaransa ihmisten auttamiseen ja kohtaamiseen arjessa. Diakoniatyön erityisinä kohderyhminä ovat: sairaat, liikuntarajoitteiset, vanhukset sekä ukrainalaiset pakolaiset. Taipaleella toimii myös kehitysvammaisille suunnattu Aurinko-kerho yhteistyössä Joensuun ortodoksisen seurakunnan diakoniatyön kanssa sekä seurakuntalaisten toiveesta perustettu virkeät vanhukset. Seurakunta tekee kiinteää yhteistyötä alueellaan toimivien tiistaiseurojen kanssa. Uutena toimintona on aloitettu surevien vertaistuen Elämänlähde-ryhmä. Seurakuntalaiset ovat myös keskustelleet yksinäisten ystävätoiminnasta, jonka kehittämistä voi tulevalla toimikaudella selvittää.

Seurakunta tarvitsee tehokasta tiedottamista ja näkyvyyttä. Keskeisiä tiedotuskanavia ovat olleet Aamun-Koitto-lehti ja paikallislehdet sekä seurakunnan ja kappeliseurakunnan www- ja facebook-sivut. Nurmeksella on myös sähköpostirinki ja kuukausiohjelma. Kappeliseurakunnan tiedotusta koordinoi tiedotustoimikunta. Taipaleella internetsivuja ylläpitää Outokummun kirkon isännöitsijä Arvo Naumanen ja Nurmeksen Veli-Matti Hurskainen. Seurakunnan hallinnon valmistelusta ja päätöksistä sekä niiden toimeenpanosta tiedotetaan hallinnon läpinäkyvyyden periaatteiden mukaisesti. Aamun Koitto lehden merkitys toiminnasta tiedottamisessa on vähentynyt lehden harvan ilmestymisen vuoksi. Paikallislehdistä Keski-Suomalainen konserniin kuuluvat lehdet ovat moninkertaistaneet ilmoitushintansa, minkä vuoksi vuonna 2026 aloitettiin kokeilu tiedotuskirjeistä seurakuntalaisille Outokummun ja Polvijärven alueilla. Tiedotuskirje seurakuntalaisille otetaan käyttöön Valtimo-Nurmes alueella vuoden 2027 alussa. Liperissä ja Juuassa tiedotetaan paikallislehden ilmoituksilla. Seurakunnassa pohditaan riittävätkö paikallislehdet ja tiedotuskirjeet tiedottamiseen.

1.2. Käytettävissä olevat resurssit

Seurakunnan toimihenkilöistä kokoaikaisia ovat kirkkoherra, kaksi pappia ja kaksi kanttoria, joista yksi työpari toimii Nurmeksen alueella. Osa-aikaisia ovat siivooja-emäntä, kanslisti (toimihenkilöiden loma-aikoina) ja pyhäkköjen sekä hautausmaiden isännöitsijät. Taito palvella, ohjata ja kohdata seurakunnan jäseniä heidän yksilöllisissä elämänvaiheissaan on työyhteisön pysyvä tavoite. työntekijöiden kokemuksen mukaan tämä toteutuu parhaiten, kun kalenterissa on riittävästi väljää aikaa ihmisten yhteydenottoihin reagoimiseen ja henkilökohtaiseen kohtaamiseen.

Työyhteisön hyvinvointi ja toimihenkilöiden työssä jaksaminen huomioidaan siten, että on ostettu toimiva ja lakisääteistä hieman laajempi työterveyshuolto, toteutetaan säännölliset työyhteisö-kokoukset ja kehityskeskustelut. Työyhteisön kouluttamiseen ja virkistäytymiseen on varattu määrärahaa hieman vuoden 2026 määrärahaa enemmän.

Seurakunnan verotulot ovat olleet hyvät jäsenmäärän laskusta huolimatta. Verotulo-odotetta korotettiin maltillisesti talousarvioon, kuitenkin alle vuoden 2025 verotulojen. Vuoden 2021 alusta tapahtunut veroprosentin nosto lisäsi verotuloja jonkin verran. Seurakunnalla ei ole ollut juuri tarvetta uudisrakentamiseen, mutta Juuan tsasounan kunto ja toimenpiteet jumalanpalvelustilan jatkumiseksi ovat selvityksen alla. Tavoite on purkaa vanha tsasouna vuoden 2027 aikana ja selvittää eri tapoja hankkia uusi tsasouna ja sen rahoitus. Kiinteistöjen kunnossapitoa ja korjausrakentamista on vuosittain. Kirkkojen kunnossapitoon ei ole tarvinnut ottaa velkaa, vaan työt on toteutettu pääsääntöisesti puukaupasta saatavalla rahoituksella, toisaalta jatkuvalla huolenpidolla on toistaiseksi säästytty suurilta yksittäisiltä kustannuksilta. Puukauppa ei ole kuitenkaan tuottavaa joka vuosi, minkä vuoksi seurakunnassa tulee laatia kattava kunnossapitosuunnitelma sekä kiinteistöstrategia, joka on ollut tekeillä vuodesta 2025

lähtien. Tähän ohjaa myös vuonna 2022 suoritettu seurakunnantarkastus. Tarkastus on seuraavan kerran suunnitelmavuonna 2027. Kirkkojen ja rakennusten korjauksia jatketaan myös tulevina vuosina. Nurmeksen pääkirkon korjaukset ja Juuan tsasounan toimenpiteet ovat kappeliseurakunnan hankkeista suurimmat ja vaativat tarkempaa jatkosuunnittelua ja useamman vuoden toteutusaikaa sekä rahoitusratkaisun selvittämisen.

Asuntojen vuokraustoiminnassa on pyritty turvaamaan riittävä ja vakaa tuotto. Vuokrattavien tilojen vuokrataso on pidetty ajankohtaa vastaavalla käyvällä paikkakuntakohtaisella tasolla, tosin vuokrataso on osin niin alhainen, että mahdolliset investoinnit vuokrakäytössä oleviin asuntoihin vievät vuosituoton muutamiksi vuosiksi. Siksi mahdollisia remontteja tulee tarkkailla osassa asuntoja. Seurakunta ottaa vastaan lahjoituksia ja testamentteja, jotka ovat sille kannattavia. Toistaiseksi asuntoihin on saatu vuokralaiset, mutta tyhjien vuokra-asuntojen määrän kasvaessa maaseudulla, voi vuokralaisten saaminen muuttua vaikeammaksi, mikä voi pakottaa pitämään vuokratason turhan alhaisena investointitarpeisiin nähden.

Vapaaehtoistyöntekijät ovat seurakuntatyön keskeinen voimavara. Heidän myötävaikutuksellaan seurakunta voi järjestää monenlaista toimintaa mm. juhlatapahtumia ja erikseen kohdennettavaa diakoniatyötä. Seurakunta huolehtii vapaaehtoisten jaksamisesta.

1.3. Keskeiset tavoitteet

1. Seurakunta on vireä, perinteikäs ja nykyaikaisesti toimiva jumalanpalvelusyhteisö, jossa sitoudutaan seurakuntaan ja sen jumalanpalveluselämään kaikissa elämänvaiheissa.

2. Seurakuntalaiset kokevat aitoa yhteisöllisyyttä ja vastuunkantamista erityisesti vanhuksista, lapsiperheistä sekä syrjäytyneistä.

3. Tehdään vireää nuorisotyötä seurakunnan alueilla ja yhteistyössä toisten seurakuntien ja kirkon sekä ONL:n kanssa. Entistä useammat lapset ja nuoret tavoitetaan seurakunnan toimintojen piiriin. Samalla huolehditaan ohjaajien ja toimihenkilöiden täydennyskoulutuksesta.

4. Eri toiminnoissa mukana oleville vapaaehtoistyöntekijöille järjestetään koulutusta sekä etsitään ja koulutetaan uusia vapaaehtoistyöntekijöitä.

5. Toteutetaan hyviä hallintokäytäntöjä ja seurakunnan jäseniä kannustetaan sitoutumaan luottamustehtäviin.

1.4. Keskeiset toimenpiteet

1. Jumalanpalveluselämää pyritään rikastuttamaan säännöllisillä arkipalveluksilla. Ortodoksisen kirkkovuoden kautta tuodaan esille kirkollisten juhlien merkitys ja ajan pyhittäminen. Nemanja Balčinin kielitaidon hyödyntäminen maahanmuuttajatyössä.

2. Henkilökohtaisten kontaktien ja eri toimintaryhmien piirissä olevien seurakuntalaisten kautta etsitään myös maahanmuuttajia mukaan kirkon työhön. Toimitetaan liturgiapalveluksia siten, että osia niistä otetaan slaaviksi tai ukrainaksi ja näin

huomioidaan maahanmuuttajat ja pakolaiset seurakunnassa. Ukrainalaisille tarjotaan kirkkokyytejä.

3. Taipaleen pappi toimii nuoriso- ja diakoniatyössä vastuupappina, jolloin hän suunnittelee, kehittää ja toteuttaa vastuualueensa seurakuntatyötä. Kappeliseurakunnan nuorisotyöstä vastaavat alueen toimihenkilöt.

4. Seurakuntayhteyttä etsiville ja jo aiemmin toiminnassa mukana oleville järjestetään talviaikaan kerran kuussa ortodoksisuus tutuksi –luentoja.

5. Diakoniatyössä pyritään tunnistamaan avun tarpeessa olevat, autetaan akuutissa hädässä ja ohjataan etsimään kestäviä ratkaisuja hädän ja puutteen lievittämiseen.

6. Nuorisotyössä tehdään yhteistyötä naapuriseurakuntien, ONL:n ja hiippakunnan kanssa sekä osallistutaan koulutukseen, leireihin ja valtakunnallisiin tapahtumiin.

2. Talousarvio

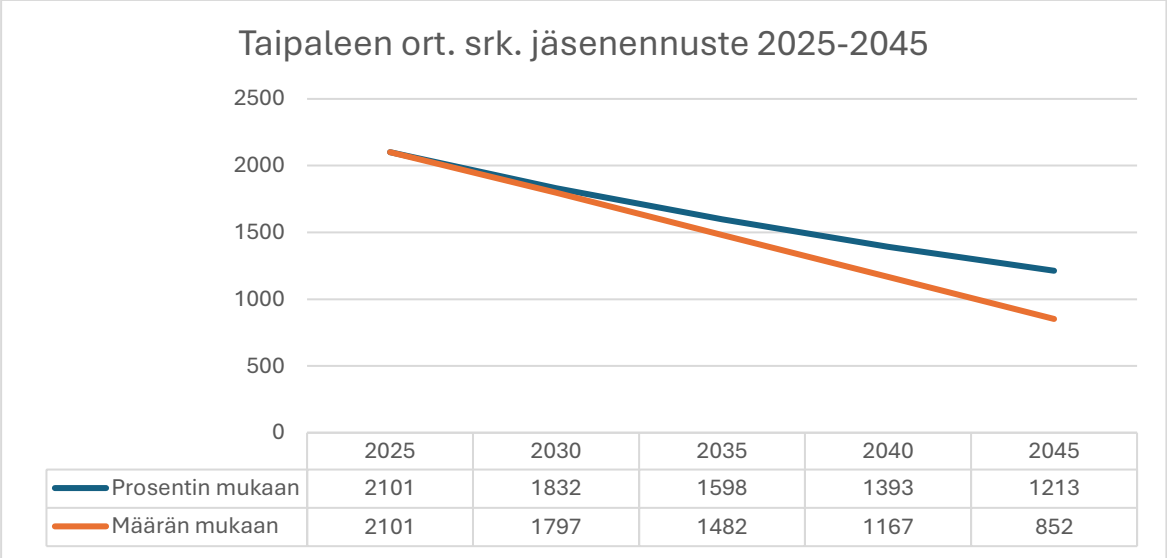
2.1. Yleisperustelut

2.1.1. Nykytilanne ja suunnittelun lähtökohdat

Seurakunnan aiempien vuosien toiminta- ja taloussuunnitelman rakenne on ollut yleisellä tasolla oleva. Siinä kuvattiin lähinnä eri toimialojen tavoitteet sekä suunnitelmakauden toimenpiteet. Vuodesta 2023 lähtien toiminta- ja taloussuunnitelmassa eri toimialojen tavoitteet ja toimenpiteet on kuvattu talousarvion käyttötalousosassa, koska määrärahojen suuntaaminen ohjaa seurakunnan toimintaa.

Seurakunnan toiminnan ja talouden suunnittelu lähtee siitä, että toimintaympäristö pysyy suhteellisen vakaana ja resursseja käytetään tarkoituksenmukaisella tavalla.
Seurakunnan taloustilanne ei ole merkittävästi muuttunut. Taipaleen alueen jäsenistä merkittävä osa kuuluu työikäisiin ja eläkeläisiin. Vuoden 2026 elokuussa 1693 jäsentä eli 80 % jäsenistä maksoi ennakkopidätystä. Määrä on kasvanut elokuun 2025 lukumäärästä, työttömyyden kasvusta huolimatta. Verotilityksissä tuli nousua seurakuntaliitoksen ja Taipaleen veroprosentin noston sekä verouudistuksen myötä. Verotulo on ollut nouseva jäsenmäärän laskusta huolimatta vuotta 2025 lukuun ottomatta, jolloin lasku oli hyvin pieni. Tulevaisuuden suunnittelussa on hyvä ottaa huomioon väestön ikärakenteen vaikutus seurakunnan jäsenmäärään sekä verotulokertymään. Siten toimintaympäristö tulee muuttumaan väestön vähenemisen muodossa. Seurakunnan talous ei ole pelkkien verotulojen varassa, sillä huomattava metsäomaisuus antaa tukea talouteen.

Seurakunnan jäsenennuste on laskeva. Jäsenmäärän kehityksen voi laskea joko keskimääräisen muutosprosentin tai jäsenmäärä muutoksen mukaan. Prosentin mukaan laskettuna tulevaisuus on hieman valoisampi. Ennusteen voi korjata vuosittain. Seurakunnassa tulee hakea myös neuvoa entistä tarkemman väestöennusteen laadintaan. Ennustetta ei voi laskea suoraan kuntien ennusteiden mukaan, koska muuttoliike ja syntyvyys ei kosketa aina ortodoksista kirkkoa ja väestön ikärakenne voi poiketa jonkin verran kunnan ikärakenteesta.

Liperin kunnan 650 jäsenestä suurin osa asuu Ylämyllyn postiosoitteen alueella. Seuraavat keskittymät ovat Viinijärvi ja Liperi. Nurmeksen kaupungin jäsenistä 510 yli puolet asuu kaupungin postiosoitteiden alueella. Toinen merkittävä keskittymä on Valtimo, jonka postiosoitteessa asuu noin 100 jäsentä. Muissa kylissä jäseniä on alle 20. Polvijärvellä ja Juuassa asuu molemmissa noin 250 jäsentä. Rautavaaralla jäseniä asuu kahdeksan. Alla jäsenistön ikäryhmien osuus paikkakunnittain vuonna 2024.

	0-19	20-39	40-59	60-79	80-
Liperi	155 = 20 %	125 = 16 %	152 = 19 %	223 = 29 %	123= 16 %
Outokumpu	97 = 22 %	73 = 16 %	75 = 17 %	159 = 35 %	45 = 10 %
Polvijärvi	61 = 25 %	25 = 10 %	48 = 20 %	93 = 38 %	18 = 7 %
Nurmes	70 = 13 %	69 = 13 %	100 = 19 %	222 = 42 %	67 = 13 %
Juuka	26 = 10 %	27 = 11 %	55 = 21 %	114 = 44 %	35 = 14 %
Rautavaara	3 = 43 %		1 = 14 %	3 = 43 %	

Jäsenet kunnittain 1.1.2026

Joensuu	3
Juuka	249
Liperi	650
Nurmes	510
Outokumpu	425
Polvijärvi	256
Rautavaara	8
Tuntematon	2
Ulkomaat	54
Yhteensä	2157

2.1.2. Ehdotuksen keskeisimmät kohdat

Talousarvion laadinnassa on lähdetty siitä, että seurakunnan perustoimintojen rahoitus on turvattu. Lisäksi keskeistä on nuorisotyön resurssien huomioiminen ja seurakunnan kiinteistöjen

pitäminen arvoisessaan kunnossa. Juuan tsasounan purkukulut huomioidaan investointina, koska seurakunnan hallinnon tahtotila on järjestää juukalaisille uusi jumalanpalvelustila.

2.1.3. Investoinnit ja korjaukset

Korjaus- ja investointitarpeet (investoinnit vihreällä) vuosina 2027–2029 ovat:

Viinijärven kirkko	Katon maalin poisto ja uudelleen maalaus. kahdessa osassa. (Pieni vesivuoto keväisin kellotornin 2. tasanne. Ei jatkuva ongelma.) Eteläovien käyttöönotto (Ponomarihuoneen pellin poisto) (Putkiston jäätyminen keväisin?) Kirkon pääristi kallistunut.	2027 2028	15.000 € 15.000 €
Sotkuman tsasouna	Kellojen kannatinparrun lahon korjaaminen.	2027	1.500 €
Liperin tsasouna	Ikkunoiden tiivisteiden korjaus Lähimmän kuusen kaataminen	2027	Talkoilla
Vanha Pappila	Katon korjaaminen. Investointi toteutuu, jos ei ole toteutunut jo vuonna 2026.	2027	50 000 €
Kanttorila	Viemäriverkkoon liittäminen Piharakennuksen katon maalaus jäi kesken	2028 2027	8.000 € 200 €
Säynelampi	Laiturin uusiminen Majoitusrakennusten lattiaeriste ja verkotus	2027 2027	5.000 € 2.000 €
Nurmeksen kirkko	Kellotornin soittotasanteen ehostus Muut tarpeet selvitetään Alttarin ulkoportaiden pintojen valu Kirkon kivijalan korjausmaalaus	2027 2026–2027 2027 2027	500 € 2000 € 3000 €
Juuan tsasouna	Purku Uuden suunnittelu ja valmistelu	2027	33 000 €
Juuan seurakuntasali	Ulkomaalaus vesikaton uusinnan jälkeen talkoot vai maalari?	2027	1.500 €
Bomban Tsasouna	Hulevesien poisto ja yläpohjan tuuletus	2027	1.500 €
Valtimon kirkko	Katon peseminen sammalesta Lapetikkaiden uusiminen	2027 2028	3.500 € 1.500 €

Valtimon hautausmaa	Vedenpyhityslaiturin uusiminen 4 vuoden sisällä Hautausmaan matkamiehen ristin uusiminen ja siirto Lisää		1000 €
Polvijärven kirkko	Pakotien järjestäminen sivuhuone Lahon korjaus alttarin eteläsivu	2026	1.000 €
Outokummun kirkko	Katon kulman koristelauta laho	2027	600 €
Pyötikön tsasouna	Katon uusiminen Talkoilla	2027	2000 €
Nurmeksen hautausmaa	Aidan lankkujen vaihto (joitakin kappaleita) ja tervata Hautausmaan matkamiehen ristin uusiminen lisää	2027	500 € 1000 €
Juuan hautausmaat	Molempien hautausmaiden matkamiesten ristien uusiminen lisää	2027	2000 €

2.1.4. Sitovuustaso

Sitovuustaso on seurakunnan taloussäännön mukaisesti kustannuspaikka.

2.1.5. Edellisen talousarvion toteutuminen

Vuonna 2025 tulos oli 14 465 € ylijäämäinen. Seurakunnassa tehtiin puukauppaa ja verotulot olivat 82 000 € odotettua korkeammat. Seurakunnan maksuvalmius oli hyvä, kuten se on ollut koko kuluvan vuoden 2026, mutta tulevan kahden vuoden talousarviot ovat alijäämäiset, joten ylijäämää joudutaan käyttämään tulevien vuosien alijäämien kattamiseen. Ylijäämä on myös osin harhauttava, koska se kielii osin toteutumattomista menoista, kuten kiinteistöihin tekemättä jääneistä korjauksista, jotka ovat siten edessä tulevina vuosina.
Nurmeksen osalta on talletettuna ja sijoitettuna testamentilla saadun yhteismetsän myynnistä tulleita varoja, jolla voidaan toteuttaa tulevaisuudessa Nurmeksen alueen investointeja ja tukea nuorisotyötä. Nurmeksen sijoitusvarallisuuden arvo on kasvanut alkupääomasta, mutta voittoa on jonkin verran käytetty edellä mainittuihin tarkoituksiin.

2.1.6. Henkilöstösuunnitelma

Seurakunnan palveluksessa olevien toimihenkilöiden määrä pidetään entisellään. Henkilökunnan määrä on riippuvainen seurakunnan kokonaistaloudellisesta tilanteesta.

Henkilöstökulut ovat seuraavat:

2027	**2028**	**2029**
-387 650 €	-388 920 €	-388 920 €

Henkilöstökulut olivat vuoden 2025 tilinpäätöksessä -366 784 €. Kulut nousevat lähinnä työehtosopimusneuvottelujen myötä. Talousarviossa on vuodesta 2026 lähtien jaettu henkilöstökuluja kirkkoherran sekä Taipaleen papin ja kanttorin osalta niin, että palkkakuluja on

siirretty hallintoon, virastotyöhön ja nuorisotyöhön. Vastaavaa ei ole nähty tarpeellisena Nurmeksen kappeliseurakunnan kohdalla.

I KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalousosa muodostuu pääluokista 1–5 ja sisältää seurakunnan toiminnalliset tavoitteet sekä määrärahat ja tuloarviot suoriteperusteisesti.

1 YLEISHALLINTO

190 Muu yleishallinto ja työterveyshuolto

Tavoitteet

-Tilintarkastajat ohjaavat seurakunnan toimielimiä kirjanpitolain mukaiseen toiminnan ja talouden suunnitteluun ja raportointiin.
-Kirkkokunnan palvelukeskus hoitaa rahaliikenteen ja kuukausiraportoinnin.
-Kehitetään pitkäjänteistä toiminnan ja talouden suunnittelua ja seurantaa sekä hallinnon avoimuutta.
-Seurakunnan toiminnassa otetaan huomioon kestävän kehityksen periaatteet, mm. seurakunnan metsäomaisuuden tämänhetkinen hiilivarasto on 692 103 tonnia CO_2, mikä vastaa keskimäärin noin 42 000 suomalaisen kotitalouden vuosittaisia hiilidioksidipäästöjä.
-Henkilökunnan terveydestä ja työhyvinvoinnista pidetään huolta.

Toimenpiteet

- PTS-toimikunnassa toiminnan ja talouden suunnittelu aloitetaan hyvissä ajoin edellisen vuoden toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen.
- PTS-toimikunnan tehtävänä on valmistella 3-vuotiskauden toiminta- ja taloussuunnitelma: 2027 alkuvuoden aikana laaditaan pitkän tähtäimen taloussuunnitelma, joka sisältää tuloarvion, väestökehityksen ja metsätalouden tulot sekä kiinteistökuluennusteen.
- Seurakunnan työntekijöille tarjotaan mahdollisuutta osallistua hiippakunnalliseen täydennyskoulutukseen.
- Seurakunnan työntekijöille tehdään säännölliset työterveystarkastukset ja heille on otettu hoitokuluvakuutus vakavan sairastumisen varalta. Työntekijöille annetaan mahdollisuus myös viikonloppuvapaisiin vähintään työehtosopimuksen mukaisesti. Työntekijöiden virkistäytymistä ja koulutusta tuetaan.
- Laskutus siirrettiin vuoden 2024 alusta kokonaan kirkon taloustoimistolle saatavien tarkemman seurannan toteuttamiseksi.
-Arkistot järjestetään vuosien 2026–2027 aikana ja sitä varten varataan määrärahaa talousarvioon.
- Jätteiden lajittelua parannetaan Ohjataan sähköisten tiedostojen ja kokousmateriaalien käyttöön.
- Metsän hakkuissa ei ylitetä metsien vuosittaista kasvumäärää, mikä säilyttää hiilinielun. Hiilivaraston vuosittainen kasvu on tällä hetkellä 743 tonnia CO_2, mikä vastaa reilua 40 keskimääräistä kotitaloutta.
- Sijoitustoiminnassa huomioidaan eettisyys mahdollisuuksien mukaan.

190 muu yleishallinto	
Tuotot	0
Kulut	-53600
Tulos	-53600

180 Kirkkoherranvirasto

Tavoitteet

Taipaleen papin sekä kanttorin toimenkuviin kuuluu kanslianhoito. Nurmeksessa sekä kanttori että pappi hoitavat kansliatehtäviä. Sijaisjärjestelyissä loma-aikoina ja tarvittaessa muutoinkin käytetään ulkopuolista tilapäistyövoimaa.
Tavoitteena on toimiva asiakaspalvelu, posti- ja sähköpostiliikenteen hoito, jäsenrekisteritietojen hyödyntäminen seurakunnan toiminnassa sekä ajan tasalla oleva ulkoinen ja sisäinen tiedotus.
Kanslia pidetään auki Viinijärvellä maanantaina ja torstaina klo 9–12 ja Nurmeksessa torstaisin 10:30–14.

Toimenpiteet

- Työyhteisö kokoontuu yhteiseen palaveriin säännöllisesti viikoittain. Nurmes osallistuu palavereihin kuukausittain.
- Tietotekniikkaa ja laitteistoja uusitaan tarpeen mukaan.
- Seurakunnan www- ja facebook-sivuille tuotetaan tietoa seurakunnan toiminnasta sekä hallinnon päätösten valmistelusta ja toimeenpanosta hallinnon avoimuuden tukemiseksi.
- Seurakunnan kirjastoista Outokummun kirkon alakerrassa ja Nurmeksen seurakuntasalissa, on seurakuntalaisilla mahdollisuus lainata kirjoja.

180 virasto taipale	
Tuotot	900
Kulut	-46100
Tulos	-45200

2 YLEINEN SEURAKUNTATYÖ

210 ja 211 Seurakuntatyö

Tavoitteet 1

- Tavoitteena on jumalanpalvelusten säännöllinen toimittaminen ja erilaisten kirkollisten toimitusten hoitaminen siten, että kirkon liturginen elämä tavoittaa seurakuntalaiset heidän yksilöllisissä elämäntilanteissaan elämänsä eri ikäkausina.
- Varmistamme, että kirkon hengellinen työntekijä on mahdollista tavoittaa kriisitilanteissa.
- Maahanmuuttajien palveleminen heille helpolla kielellä.

Toimenpiteet

- Seurakunnan alueen kirkoissa toimitetaan jumalanpalvelukset säännöllisesti: vigilia tai ehtoopalvelus lauantaisin ja juhlien aattoina, liturgia tai aamupalvelus ja liturgia sunnuntaisin ja juhlapäivinä sekä maallikkopalveluksina Jeesuksen rukouspalveluksia ja muita maallikkotoimituksia. Myös arkipäivien palvelusten toimittamista jatketaan.
-Jumalanpalveluksissa huomioidaan läsnäolevan väestön tarpeet toimitustavoissa ja toimituskielissä mahdollisuuksien mukaan.
- Kaikissa pyhäköissä Taipaleen alueella toimitetaan pääsääntöisesti vähintään yksi liturgia ja yksi vigilia kuukaudessa. Jumalanpalveluskiertoa. Nurmeksessa palveluksia toimitetaan talviaikaan pääasiassa Nurmeksessa, Juuassa ja Valtimolla, sunnuntaisin aamupalvelus ja liturgia sekä

lauantaisin ehtoopalvelus. Kesäisin toimitetaan palveluksia myös sekä seurakunta että yksityistasounissa resurssien mukaan. Nurmeksessa arkipalveluksia toimitetaan säännöllisesti keskiviikkoisin ja torstaisin. Valtimolla on arkipalveluksia liki viikoittain. Taipaleella Viinijärven Vanhassa pappilassa toimitetaan keskiviikkoaamuisin rukoushetki ja heinäkuussa Kirkkoniemessä akatistos torstai-iltaisin. Ylämyllyn luterilaisella seurakuntatalolla on liturgia neljästi vuodessa.
- Tarpeen mukaan palveluksia toimitetaan kaikkialla monikielisinä hyödyntäen henkilökunnan kielitaitoa (suomi/slaavi/ukraina/englanti). Kirkollisissa toimituksissa huomioidaan myös mahdollinen tarve monikielisyyteen (slaavi, englanti).
- Taipaleen pappi vierailee myös Nurmeksessa, mikä tiedotetaan maahanmuuttajille.
- Taipaleella kinkereitä pidetään tammi- helmikuussa ennen suuren paaston alkua.
- Nurmeksen kanslian tietokone uusitaan ja nettiyhteyttä parannetaan.
- Striimauksilla laajennetaan jumalanpalvelusten saavutettavuutta.

Toimenpiteet koko seurakunnan alueella
- Säännöllisesti toimitettavien jumalanpalvelusten lisäksi seurakuntalaisia lähestytään heidän merkkipäivinään sekä toimitetaan mm. kodin tai työtilan siunauksia.
- Kotikäyntejä tehdään tarpeen mukaan elämän muutostilanteissa. Hoitolaitoskäyntejä tehdään säännöllisesti alueen hoitolaitoksiin, jotta ikääntyvät seurakuntalaiset eivät jäisi seurakuntayhteyden ulkopuolelle.
- Seurakuntaan tulleille lähetetään tervetulotoivotus. Kirjeellä muistetaan myös merkkipäiväänsä viettäviä sekä jokaista perhettä, johon on syntynyt lapsi.
- Seurakunnan toiminnassa mukana olevia kannustetaan sitoutumaan luottamustehtäviin ja asettumaan ehdolle valittaessa uutta seurakunnanvaltuustoa.
- Vapaaehtoistyössä mukana oleville tarjotaan mahdollisuus osallistua soveltuvaan koulutukseen, mihin varataan rahaa kohtuullisesti talousarviossa.
- Suomen Ekumeenisen Neuvoston ja Filantropia ry:n toimintaa tuetaan vuosiavustuksilla.
- Toimintakautena 2027–2029 toteutetaan ulkomaanmatka ainakin vuonna 2027.

Tavoite 2
Kirkollista opetus- ja valistustyötä kehitetään.

Toimenpiteet
- Opetus- ja valistustyötä tehdään aina, kun kokoonnutaan yhteen.
- Ortodoksisuus tutuksi -kurssia toteutetaan kirkon opista ja hengellisestä elämästä kiinnostuneille.
- Nurmeksessa kokoontuu Raamattu-piiri.
- Materiaali-linkkejä tuotetaan omille www-sivuille.
- Henkilökunta vierailee toimintapiireissä ja käy tapaamassa seurakuntalaisia kodeissa.
- Henkilökunta käy kouluilla pitämässä aamunavauksia.
- Papisto ja kanttorit kirjoittavat paikallislehtiin ja Aamun Koittoon.
- Aamun Koitossa julkaistaan seurakunnan tapahtumista kuvauksia sekä uutisia.
- Jumalanpalveluksista ja tapahtumista tiedotetaan paikallislehdissä sekä seurakunnan omissa kanavissa.
- Ekumeeniseen toimintaan osallistutaan alueen kunnissa eri kirkko- ja tunnuskuntien edustajien kanssa.
- Ekumeenisiin kylvön- ja sadonsiunauksiin osallistutaan.

210 Taipaleen srk työ	
Tuotot	10200
Kulut	-170550

Tulos	-160350

211 Nurmeksen srk työ

Tuotot	950
Kulut	-141950
Tulos	-141000

220 ja 221 Kirkkomusiikki

Tavoitteet

Kuorolaisten tärkein tehtävä on laulaa jumalanpalveluksissa ja kirkollisissa toimituksissa. Kuorolaisia innostetaan mukaan toimintaan yhdessäolon, kuoroharjoituksien ja kuorojen yhteistyön avulla. Kuoroharjoituksilla kehitetään kuorolaisten äänellisiä valmiuksia sekä tietoja ja taitoja jumalanpalvelusmusiikin alalla. Konserttien tavoitteena on parantaa laulajien taitoja sekä tuoda ortodoksista kirkkomusiikkia tunnetuksi myös kirkon ulkopuolella eli tehtävä on lähetyksellinen.

Toimenpiteet

- Kanttorin ja kuorolaisten äänenmuodostuskoulutusta jatketaan tarpeen mukaan.
- Uusia laulajia haetaan mukaan toimintaan.
- Yhteydenpito entisiin laulajiin.
- Harjoituksia järjestetään säännöllisesti.
- Yhteistoimintaa Taipaleen ja Nurmeksen välillä jatketaan, mahdollisuuksien mukaan myös muiden kuorojen kanssa.
- Yhteislaulua jumalanpalveluksissa jatketaan.
- Konserttitoimintaa toteutetaan mahdollisuuksien mukaan.
- Kanttori käy opettamassa kirkkolaulua alakoulun ortodoksisilla uskontotunneilla opettajien kanssa sovittuina ajankohtina.
- Kanttoreiden nuotinnosohjelman käyttökoulutus.
- Kirkkolaulupäiville 2027 järjestetään retki ja laulajien osallistumista päiville tuetaan.

220 Taipaleen kr musiikki

Tuotot	0
Kulut	-3500
Tulos	-3500

221 Nurmeksen musiikki -dia

Tuotot	0
Kulut	-3700
Tulos	-3700

235 Kristinoppikoulu

Tavoitteet

-Tavoitteena aktivoida ja tukea nuorten ortodoksisen identiteetin kehittymistä ja luontevaa seurakuntayhteyttä

-Uudistamme nuorisotyön toimintatapoja yhteistyössä kirkon hallinnon kanssa.

Toimenpiteet
- Kristinoppileiri järjestetään omana koko seurakunnan leirinä vuosittain kesällä yhteistyössä Nurmeksen kappeliseurakunnan kanssa. Jatkossa kristinoppileirin päätösjuhla Viinijärvellä on lähtökohtaisesti aina yhteinen tämä vahvistaa nuorten yhteisöllisyyden kokemista.
- Kristinoppileiriä edeltävänä syksynä lähetetään tiedote koteihin, henkilökunta käy keväällä kouluilla kertomassa leirin järjestelyistä sekä järjestetään leiriläisille ja heidän vanhemmilleen kripari-info.
- Kristinoppileirin käyneille järjestetään jatkokripari sekä muita tapaamismahdollisuuksia tarpeen mukaan.
-Kriparilaisille annetaan muistolahjoiksi todistus, ikoni ja hartauskirja.
-Leirin opetusta uudistetaan tarpeen mukaan.
- Seurakunta on ONL:n yhteisöjäsen ja ONL:n kanssa tehdään yhteistyötä. Seurakunta lähettää osallistujia ONL:n järjestämille kasvatustyöpäiville.

235 Kristinoppikoulu	
Tuotot	2300
Kulut	-30230
Tulos	-27930

234 ja 236 Lapsi- ja nuorisotyö

Tavoitteet
-Tavoitteena aktivoida ja tukea nuorten ortodoksisen identiteetin kehittymistä ja luontevaa seurakuntayhteyttä
-Uudistamme nuorisotyön toimintatapoja yhteistyössä kirkon hallinnon kanssa.

Toimenpiteet
- Järjestetään 1–2 lastenleiriä vuodessa.
- Kerho- ja leirinohjaajille järjestetään koulutusta sekä itse että yhteistyössä ONL:N ja naapuriseurakuntien kanssa.
- Lastenkerhotoimintaa pidetään yllä mahdollisuuksien mukaan, Viinijärvellä toimii vuoden kerhoksi valittu lastenkerho.
- Kouluihin pidetään yhteyttä ja kouluilla pidetään aamunavauksia, virpovitsojen siunauksia ja juhlahartauksia.
- Koululaisjumalanpalvelukset toteutetaan aiemman käytännön mukaisesti: kaksi palvelusta lukuvuoden aikana kaikille, koulua lähimmässä kirkossa.
-Säynelammella praasniekkapäivänä 27.5. toimitetaan liturgia.
- ONL:n kanssa tehdään yhteistyötä.
- Päiväkotiryhmille, esikoululaisille ja koululaisryhmille järjestetään mahdollisuus vierailla kirkossa.
- Järjestetään perhekirkkoja (mm. Marian temppeliin tuomisen juhlana). ja tapaamisia perheiden kanssa sekä kutsutaan lapsiperheitä seurakunnan yhteyteen. Tämä tehdään mm. jatkamalla keväästä syksyyn kaikenikäisten nuotio-/saunailtoja Säynelammella sekä järjestämällä erityistapahtumia perheille mm. koululaisten siunaamiset ja perhepäivät.

234 Nurmeksen nuoriso	
Tuotot	1000
Kulut	-2150

Tulos	-1150

236 muu nuorisotyö

Tuotot	2000
Kulut	-7550
Tulos	-5050

237 Uskonnonopetus

Tavoitteet

Tavoitteena on, että kaikki seurakunnan alueella olevat ortodoksikoululaiset saavat omaa uskonnonopetusta.
Seurataan aktiivisesti uskonnonopetuksesta käytävää poliittista keskustelua.

Toimenpiteet

- Kuntien koulutoimistoihin pidetään yhteyttä ja toimitaan tarpeen mukaan yhteistyössä koulujen opettajien ja lasten vanhempien kanssa.
- Seurakunnan alueen ortodoksisen uskonnon opettajille järjestetään yhteinen tapaaminen vuosittain sekä Taipaleella että Nurmeksessa.
- Koululaisjumalanpalveluksia järjestetään syksyllä ja keväällä.
- Koulunsa aloittavien lasten vanhemmille lähetetään kirjeitse perustietoa lapset oikeudesta saada ortodoksista uskonnonopetusta.
- Pääsiäisen koululaispalveluksessa jaetaan kaikille osallistujille pääsiäismunat.

237 uskonnonopetus

Tuotot	0
Kulut	-700
Tulos	-700

241 Diakoniatyö

Tavoitteet

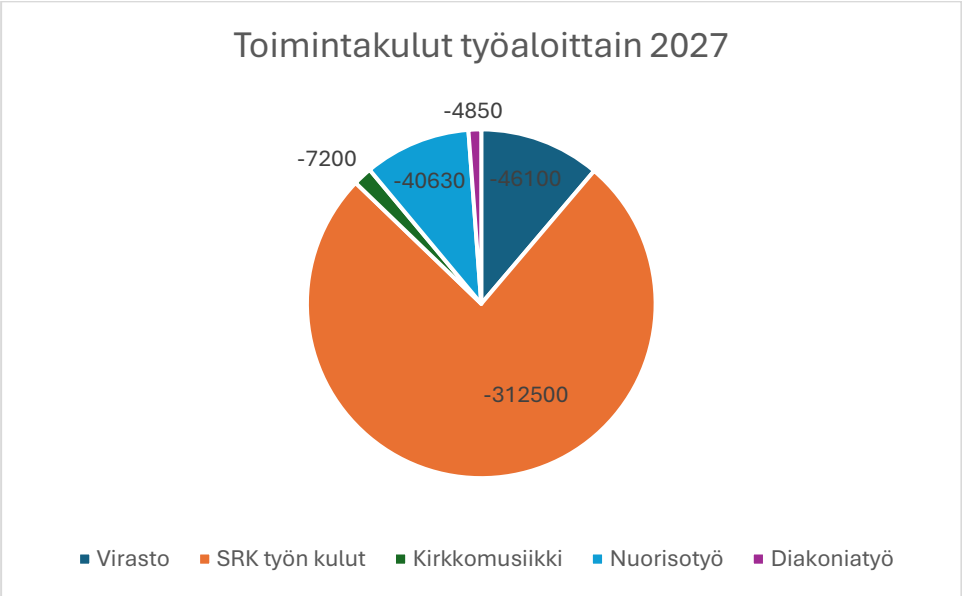
-Tavoitteena on suunnata diakoniatyön voimavarat ihmisten auttamiseen ja kohtaamiseen elämänkaaren eri vaiheissa ja muutostilanteissa.
-Yhteistyötä kolmannen sektorin kanssa koetetaan kehittää.
-Vahvistamme maahanmuuttajien kotoutumista.

Toimenpiteet

- Tarpeen mukaan myönnetään harkinnanvaraisia ostokortti- ja elintarvikeavustuksia.
- Avustetaan Filantropia ry:n toimintaa.
- Seurakunnan jäseniä muistetaan merkkipäivinä adressein ja vierailuin.
- Vapaaehtoistyöntekijöille järjestetään koulutusta.
- Tarvetiedustelun pohjalta järjestetään seurakunnan alueella kirkkokyytejä.
- Virkistystoimintaa järjestetään (retket, leirit ja toimintaryhmät, kirkkokahvitukset). mm. Retki Helsinkiin tapaamaan arkkipiispaa.
- Pakolaisiin pidetään yhteyttä ja heidän elämäänsä tuetaan mahdollisuuksien mukaan.
- Seurakunnan alueella jo kauemmin asuneita maahanmuuttajia ja Ukrainan pakolaisia ohjataan mahdollisuuksien mukaan tukemaan uusien maahanmuuttajien kotoutumista.
- Diakoniatyöhön hankitaan varoja osallistumalla seurakunnan omiin myyjäistapahtumiin ja

järjestämällä ruoka- ja kahvitarjoiluja eri tilaisuuksissa.
-Jatkamme syksyllä 2026 alkaneen Elämänlähde-sururyhmän toimintaa ja mahdollisesti laajennamme sitä Nurmeksen alueelle.
-Selvitämme yhteistyömahdollisuuksia kolmannen sektorin kanssa esim. työttömien ruokailujen palauttamiseksi ja tarjoamme tiloja vanhustyön toimintaan.

238 Diakoniatyö + Nurmes dia	
Tuotot	200
Kulut	-4850
Tulos	-4500

3 KIRKOT

Tavoite
Pyhäkköjen tunnettavuutta lisätään.
Tarjotaan kirkossa vierailijoille mahdollisuutta ostaa kirkossa kaupan olevia kirkollisia tarvikkeita.

Toimenpiteet
- Valtakunnalliseen Tiekirkko-hankkeeseen osallistutaan soveltuvin osin Viinijärven, Outokummun ja Polvijärven kirkkojen, sekä Bomban tsasounan osalta. Nurmeksen pääkirkon osallistumista hankkeeseen selvitetään.
- Kirkkoja esitellään pyhiinvaeltajille, matkailijoille, koululaisille sekä tilatuille ryhmille.
- Kesällä em. pyhäköt pidetään avoinna juhannuksen jälkeisestä viikosta elokuun ensimmäiseen viikkoon ja esittelijöiksi palkataan seurakunnan nuoria.
-Jumalanpalvelusstriimaukset edistävät pyhäkköjen tunnettavuutta.

520 Pääkirkko

Tavoite 1
Tavoitteena on säilyttää kirkko hyvin toimivana ja arvoisessaan kunnossa. Striimauksia

palveluksista tehdään kiinteästi kirkossa olevilla laitteilla.

Toimenpiteet
- Kirkon sekä sen hälytyslaitteiden vuosihuollot ja tarkistukset tehdään ajallaan
- Toteutetaan kirkon katon huoltomaalaus vuosina 2027 ja 2028.

520 Taipaleen kirkko	
Tulot	5000
Kulut	-33150
Yhteensä	-28150

521 Outokummun kirkko

Tavoitteet
Tavoitteena on säilyttää kirkko hyvin toimivana ja arvoisessaan kunnossa.

Toimenpiteet
- Kirkon vuosihuollot hoidetaan ajallaan.
- Vuonna 2027 kunnostetaan kulman koristelauta.
- Pidetään maallikkovoimin toteutettavia Jeesuksen rukous -palveluksia talviaikana.
-1700-luvun ikonien kunnon ylläpito vuonna 2027, mihin on saatu konservointiavustus kirkollishallitukselta..

521 Outokummun kirkko	
Tulot	9950
Kulut	-28700
Yhteensä	-18750

522 Polvijärven kirkko

Tavoitteet
Tavoitteena on säilyttää kirkko hyvin toimivana ja arvoisessaan kunnossa.

Toimenpiteet
- Kirkon vuositarkastukset ja vuosihuollot toteutetaan ajallaan.
- Ikonostaasin kahden ikonin lasitus ja Kristus-ikonin konservointi 2028.
- Pakotien järjestäminen ja lahovaurion korjaus 2026. Toteutuuko yritetään ainakin pakotie?

522 Polvijärven kirkko	
Tulot	3450
Kulut	-23920
Yhteensä	-20470

523 Liperin rukoushuone

Tavoitteet
Tavoitteena on säilyttää rukoushuone hyvin toimivana ja arvoisessaan kunnossa.

Toimenpiteet
- Poistetaan lahoja puita kirkon ympäriltä 2027.
- Tiivistetään ikkunat vuonna 2027.

523 Liperin rukoushuone	
Tulot	1400
Kulut	-10570
Yhteensä	-9170

524 Sotkuman rukoushuone

Tavoitteet
Tavoitteena on säilyttää rukoushuone hyvin toimivana ja arvoisessaan kunnossa.

Toimenpiteet
- Rukoushuone pidetään kunnossa.
- Kellotornin pääkellon parrun tuenta.

524 Sotkuman rukoushuone	
Tulot	1900
Kulut	-9540
Yhteensä	-7640

525 Nurmeksen kirkko

Tavoitteet
Tavoitteena on peruskorjata kirkko seuraavien vuosien aikana. Toimenpiteiden valmistelu aloitetaan yhdessä Juuan tsasounan selvitysten kanssa.

Toimenpiteet
- Kunnostetaan alttarin portaat ja kirkon kivijalka huoltomaalataan.
- Kirkon internetyhteyttä parannetaan 2027.

525 Nurmeksen kirkko	
Tulot	2700
Kulut	-28670
Yhteensä	-25970

526 Valtimon kirkko

Tavoitteena on säilyttää kirkko hyvin toimivana ja arvoisessaan kunnossa.

Toimenpiteet
- vuonna 2027 pestään sammalet kirkon katolta ja uusitaan lapetikkaan
- vuonna 2028 uusitaan vedenpyhityslaituri

526 Valtimon kirkko	
Tulot	1500
Kulut	-13170
Yhteensä	-11670

527 Bomban tsasouna

Tavoitteena on säilyttää tsasouna hyvin toimivana ja arvoisessaan kunnossa.
Parannetaan yläpohjan tuuletusta ja hulevesien poistoa 2027.

527 Bomban tsasouna	
Tulot	550
Kulut	-5580
Yhteensä	-5030

528 Juuan tsasounat

Haetaan rakennuksen suojelun purkua ja puretaan rakennus sekä ratkaistaan Juuan jumalanpalvelustoiminnan jatkuminen joko uudisrakennuksessa tai muutoin järjestetyissä toimivissa tiloissa. Tahtotila on uudisrakentaminen. Selvitetään rahoitusmahdollisuuksia ja suunnitellaan rakennusta. Rakentamiseen tarvitaan kirkollishallituksen lupa. Pyötikön tsasounan katto uusitaan talkoilla.

528 Juuan tsasounat	
Tulot	700
Kulut	-5960
Yhteensä	-5260

529 Elomäen / Rasimäen tsasouna

Säilytetään tsasouna arvoisessaan kunnossa kesäkäyttöisenä.

529 Elo-/Rasimäen tsasouna	
Tulot	170
Kulut	-1640
Yhteensä	-1470

4 MUUT KIINTEISTÖT

540 Taipaleen / Viinijärven virkatalo

Tavoitteet ja toimenpiteet
Tavoitteena on, että asuinhuoneistot ovat vuokrattuna ja että vuokrat ovat käyvällä tasolla.

540 Taipaleen virkatalo	
Tulot	15800
Kulut	-6490
Yhteensä	9310

541 Vanha Kanttorila

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteena on, että asuinhuoneisto on vuokrattuna ja että vuokrat ovat käyvällä tasolla. Piharakennuksen katto maalataan loppuun. Säästetään öljykuluissa hankkimalla varaava puu-uuni/liesiyhdistelmä. Viemäriverkkoon liittäminen mahdollisesti vuonna 2028.
Tarpeelliset huolto- ja korjaustyöt tehdään niiltä osin, kuin se kiinteistön kunnon säilymisen kannalta on välttämätöntä. Pienten kunnostusten osalta vuokralainen tekee tarvittavat työt ja seurakunta maksaa tarvikkeet.

541 Kanttorila	
Tulot	4800
Kulut	-1880
Yhteensä	2920

451 Asunto Oy Saunatonttu

Tavoitteet ja toimenpiteet

Tavoitteena on, että kyseinen asuinhuoneisto Joensuussa on vuokrattuna ja että vuokrat ovat käyvällä tasolla. Tilojen käyttöä ja kulumista seurataan ja uusitaan tarpeen mukaan kalusteita ja pintoja. Tulevien kolmen vuoden aikana ei ole tiedossa remonttitarvetta. Uusitaan suihkukomeron seinät.

542 Asunto oy saunatonttu	
Tulot	7000
Kulut	-2200
Yhteensä	4800

543 Veteraanikoto Viinijärvi

Tavoitteena on, että kyseinen asuinhuoneisto on vuokrattuna ja että vuokrat ovat käyvällä tasolla. Huoneisto on hyvässä kunnossa. Tulevia remontteja yhtiössä tulee seurata, koska vuokratuotto on matala ja kuluu helposti pitkäksi aikaa, jos taloyhtiöön tulee isoja investointeja. Yhtiössä tehtiin keskusilmalämpöpumppu asennus, mikä vähentää öljykuluja ja parantaa ekologisuutta.

543 Asunto Oy veteraanikoto	
Tulot	5500
Kulut	-3900
Yhteensä	1600

545 Pielisenkatu 8, Nurmes

Tavoitteet ja toimenpiteet
Tavoitteena on, että asuinhuoneistot ovat vuokrattuna ja että vuokrat ovat käyvällä tasolla. Tilojen käyttöä ja kulumista seurataan ja huolletaan tarpeen mukaan. Asunto D 27 keittiö ja kylpyhuone ovat remontin tarpeessa. Seurakunta koettaa myydä asunnon jo vuonna 2026.

545 Pielisenkatu 8	
Tulot	11500
Kulut	-8400
Yhteensä	3100

5 SEURAKUNNAN MUUT KIINTEISTÖT

530 Vanha pappila

Tavoitteet
Sali ja kerhohuone on tarkoitettu ensisijaisesti seurakunnan omaan ja järjestöjen ja ryhmien käyttöön, mutta salia vuokrataan myös ulkopuolisille asiakkaille toimivana kokoustilana ja perhetilaisuuksien (mm. kastejuhlat, syntymäpäivät, muistotilaisuudet) järjestämiseen.

Toimenpiteet
- keittiön toiminnassa, mm. hankinnoissa, materiaalien kierrätyksessä ja lämmityksessä otetaan huomioon kestävän kehityksen periaatteet. Uunin ja liesien uusintaan varaudutaan lähivuosina.
- Katto uusitaan 2027.

530 Vanha Pappila	
Tulot	2500
Kulut	-21110
Yhteensä	-18610

533 Juuan seurakuntatalo

Ulkomaalaus 2027 talkootyönä. Toimii toistaiseksi jumalanpalvelustilana Juuassa, mutta ei ole korvausilman heikon saannin vuoksi siihen soveltuva.

533 Juuan seurakuntatalo	
Tulot	5270
Kulut	-11260
Yhteensä	-5990

550 Säynelammen leirikeskus

Tavoitteet
Kiinteistöä kehitetään. Käyttöaste pidetään hyvällä tasolla.
Leirikeskuksen kuntoa ja siisteyttä pidetään yllä.

Toimenpiteet
Vuokrataan leirikeskusta niin seurakuntalaisille kuin ulkopuolisille. Saunailtoja jatketaan. Leirikeskuksen isäntä käy aina vuokrauksen päätyttyä tarkastamassa paikkojen kunnon. Uusitaan laituri, jos löydetään siihen tekijä. Huolletaan majoitusrakennuksen lattia samoilla ehdoilla.

550 Säynelampi	
Tulot	2500
Kulut	-11030
Yhteensä	-8530

544 Nurmeksen seurakuntavirasto ja sali

Osake talonyhtiössä. Pidetään kunnossa Ei suurempia remonttitarpeita.

544 Petru Nurmeksen srk talo	
Tulot	2400
Kulut	-16680
Yhteensä	-14280

510 Kiinteistöhallinto

Kiinteistölautakunta pitää huolta seurakunnan kiinteistöistä sekä maa ja vesialueiden vuokrauksesta. Kiinteistölautakunta tekee esitykset neuvostolle kiinteistöjen hoitotoimenpiteistä ja kartoittaa kiinteistöjen kuntoa. Kiinteistölautakunta saa kilometrikorvaukset katselmus- ja kokousmatkoistaan. Matkoja pyritään tekemään mahdollisuuksien mukaan yhteiskyydeillä.

Kiinteistöihin laaditaan pyhäkkökohtainen arvoesineluettelo. Laaditaan investointiohjelma ja viimeistellään kiinteistöstrategia. Siirretään kiinteistörekisterissä kiinteistöjen omistus Taipaleen seurakunnalle. Prosessi aloitetaan AVI:n kehotuksesta hautausmaista 2026.

510 Kiinteistöhallinto	
Tuotot	1700
Kulut	-580
Tulos	1120

535 Metsätalous

Tavoitteet

Seurakunnan metsistä pidetään hyvää huolta ja puukauppoja toteutetaan metsänhoitosuunnitelman ja tarpeen mukaan tasapainottamaan taloutta ylittämättä suunnitelman hakkuumääriä. Kertyvillä puukaupparahoilla tehdään pääsääntöisesti remontointien rahoitukset. Verotulot eivät kata seurakunnan toimintakuluja ja siksi puukauppatuloja tarvitaan myös toimintakulujen kattamiseen. Metsänuudistus ja -hoitotoimenpiteet toteutetaan yhteistyössä sekä metsäyhtiöiden että paikallisen MHY:n kanssa.

Toimenpiteet

Metsä Groupin kanssa on tehty metsäpalvelusopimus. Sopimus kattaa metsäsuunnitelmien jatkuvan päivittämisen ja ajantasaisuuden. Siten tiedetään reaaliajassa mikä on metsänhoidon tarve ja toisaalta hakkuumahdollisuudet. Suunnitelman tarkistus ja ajantasaistaminen toteutettiin 2025.
Metsäasiantuntijaksi palkataan tarpeen mukaan Timo Möykkynen suunnitelman päivityksiin ja metsätöiden ja puukauppojen kilpailutuksiin.
Metsiä hoidetaan säännöllisesti ja hakkuita tehdään suunnitelman mukaan noin 2–4 vuoden välein. Seuraavan kolmen vuoden metsätalouden tulo- ja menoarvio on seuraava:

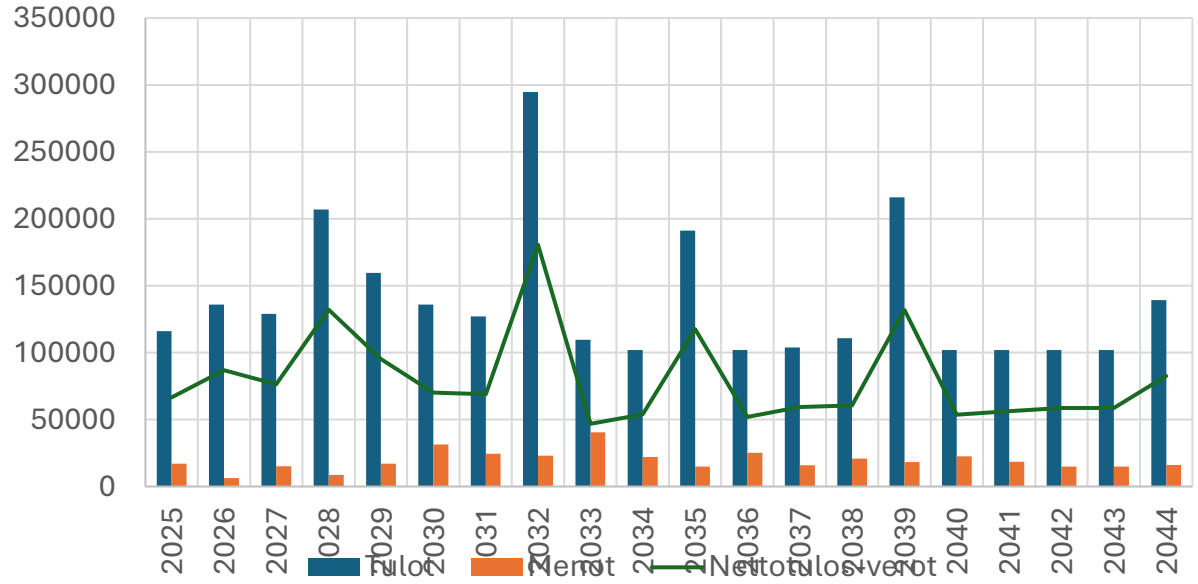
532 Metsätalous	
Tulot	129000
Kulut	-20240
Yhteensä	108760

Vuosien 2027–2029 hakkuu- ja hoitotöiden kokonaistuloarvio on:

Tulot	+495 000 €
Menot	-54 080 €
Tulos	+440 920 €

Pappila I tilan METSO-suojeluohjelman korvaus ei sisälly laskelmaan. Suojelukohteet on hyväksytty, mutta suojelun aloitus on riippuvainen AVI:n määrärahoista.

Nettotuloarvio vuoteen 2044 on seuraava:

Hautausmaat
440 Taipaleen hautausmaa

Hautausmaan yleishoito hoidetaan edelleen sopimuspalveluna LK-Kiinteistöhuollon kanssa. Seurakunnan hoitoon annetut hautojen hoidot hoidetaan sopimuspalveluna. Hautakirja toteutetaan sähköisesti.

440 Taipaleen hautausmaa	
Tulot	15500
kulut	-21300
Yhteensä	-5800

441 Polvijärven hautausmaa

Hautausmaa pidetään lähes luonnontilassa. Hautausmaan alue niitetään 1–2 kertaa kesässä. Hautakirja toteutetaan sähköisesti.

441 Polvijärven hautausmaa	
Tulot	1000
kulut	-4060
yhteensä	-3060

442 Sotkuma hautausmaa

Hautausmaa pidetään lähes luonnontilassa. Hautakirja sähköistetään.

442 Sotkuman hautausmaa	
Tulot	3200
kulut	-7400
Yhteensä	-4200

444 Nurmeksen kappeliseurakunnan hautausmaat

Hautakirjojen sähköistys aloitetaan.

444 Nurmeksen hautausmaat	
Tulot	2500
kulut	-9310
Yhteensä	-6810

Hautatoimi yhteensä	
Tulot	22200
kulut	-42070
Yhteensä	-19870

II TULOSLASKELMAOSA

6 TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosa sisältää arviot kirkollisvero-, korko- ja osinkotuloista sekä keskusrahasto-maksuista ja lainojen korkokuluista talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille.

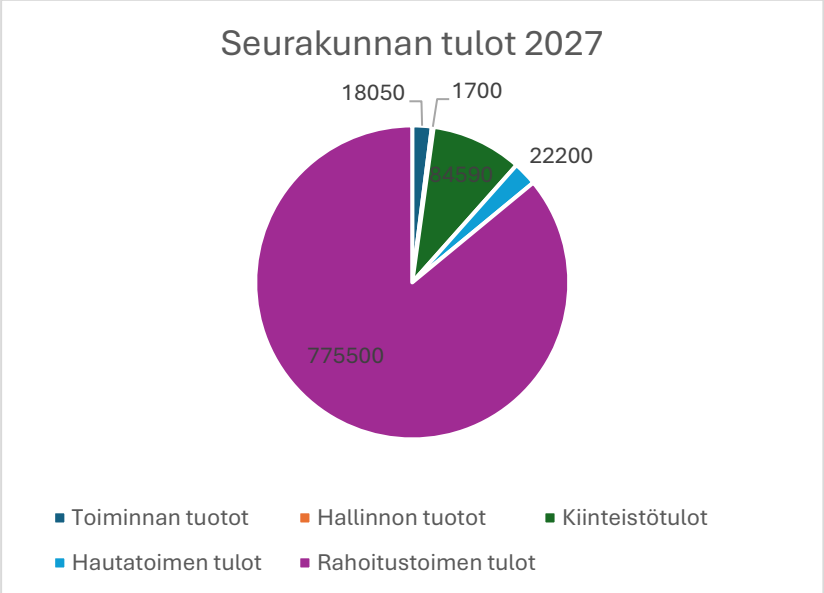
Tuloslaskelma osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää toiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä omaisuuden kulumisen edellyttämiin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelma näyttää myös seurakunnan toiminnan taloudellisen tuloksen.

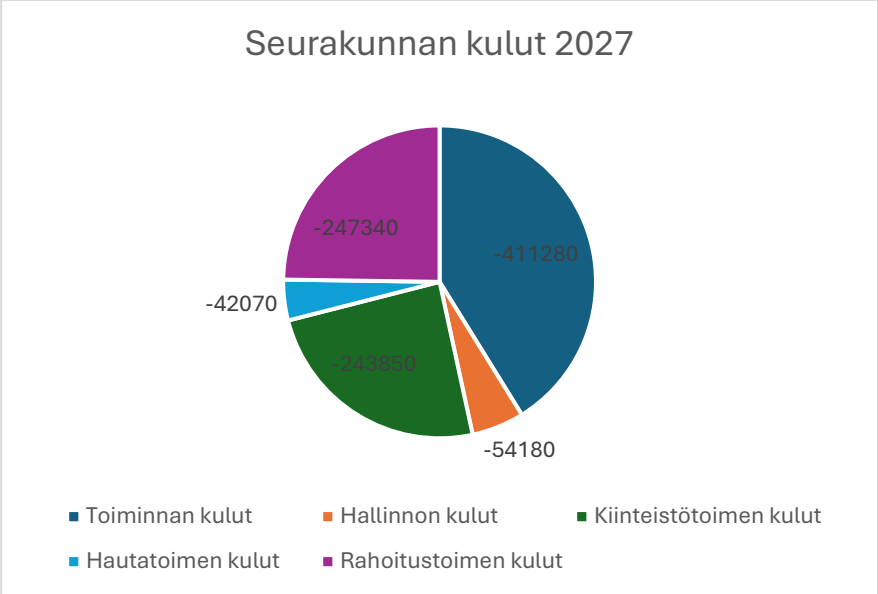
Oletuksena kolmelle suunnitteluvuodelle arvioidaan verokertymäksi 640 000 euroa vuosittain. Seurakunnan puukaupoista tai muuten kertyviä varoja sijoitetaan tarvittaessa sopiviin kohteisiin kunnes niiden käyttö tulee ajankohtaiseksi. Näillä varoilla pyritään pääosin kattamaan tarvittavat investoinnit ilman pitempiaikaista velanottoa.

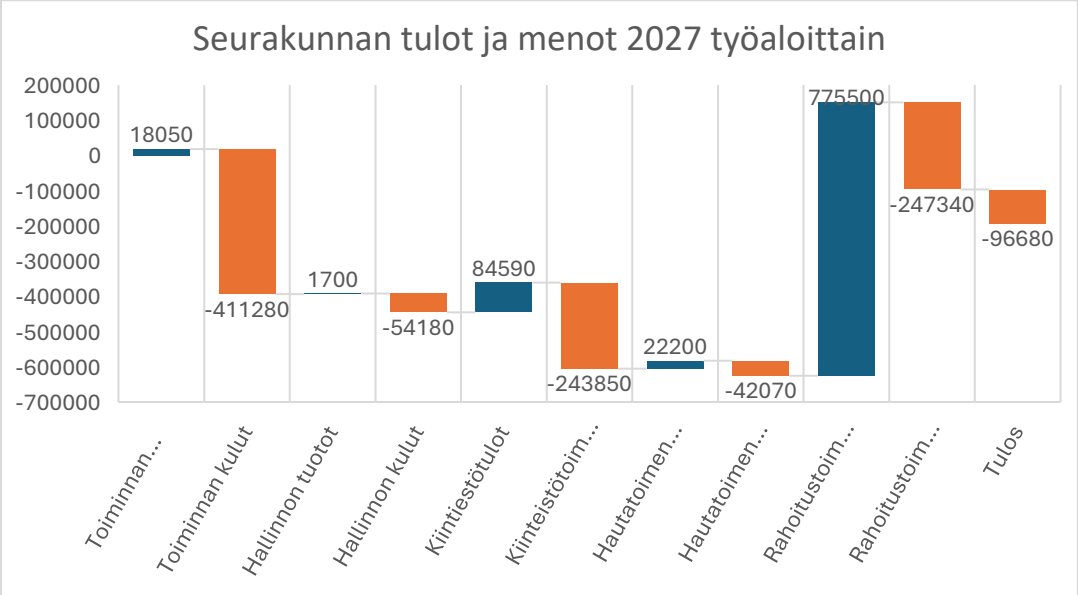
Seurakunnan yli- ja alijäämät vuosina 2027–2029. Vuosi 2028 on hieman ylijäämäinen. Vuosien 2027 ja 2029 alijäämän suuruus riippuu toteutuneista kuluista. On muistettava, että säästö tarkoittaa todennäköisesti seuraaville vuosille siirtyviä kuluja.

2027	**2028**	**2029**
-96 680	2 490	-53 030

Seurakunnan suurimmat tulonlähteet vuonna 2027 ovat rahoitustuotot (verotulo ja metsätalous) sekä kiinteistötulot. 120 000 € Metsokorvaus 11,8 ha suojellusta metsäomaisuudesta ei sisälly enää tuloslaskelmaan, koska valtion taloustilanteen vuoksi korvauksen saaminen ei ole toistaiseksi hakemuksesta huolimatta varmaa. Suurimmat kulut ovat: toiminnan kulut, josta ison osan vievät henkilöstökulut; sekä rahoitustoimen kulut, joka sisältää keskusrahastomaksut, verot, metsänhoitokulut sekä poistot; ja kiinteistötoimi, joka sisältää sekä toiminnalliset että tuottavat kiinteistöt. Hallinnon kuluihin on lisätty kirkkoherran hallintoon käyttämä työaika ja seurakuntatyöstä on poistunut myös Taipaleen papin ja kanttorin kanslia- ja nuorisotyöhön käyttämä työaika. Työajan jyvittäminen kertoo ajasta, joka jää varsinaiselle seurakuntatyölle.

III INVESTOINTIOSA

7 INVESTOINTIOSA

Investointiosa sisältää investointisuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille. Usean vuoden aikana toteutettava investointihanke jaetaan eri vuosille.

Tavoitteet
Suunnitelmakauden aikana olemassa olevien kiinteistöjen osalta korjauksia toteutetaan tarpeen mukaan. Toiminnan kannalta tärkeitä investointeja jaetaan tasaisesti suunnitelmakaudelle. Seurakunnalla on hyvä sijoitusomaisuus ja metsätulot ovat vakaat, jolloin suunnitellut investoinnit eivät uhkaa seurakunnan taloutta.

Toimenpiteet
- Vanhan pappilan katon uusiminen 2027 n. 50.000 €, jos ei ole toteutunut vuonna 2026
- Juuan tsasounan purkaminen 2027 n. 33 000 €

- Toimikunta valmistelee Juuan uuden tsasounan hankinnan 2027
- Taipaleen kirkon katon maalaus 2027 ja 2028 n. 15000 € x 2
- Kanttorilan viemäriverkkoon liittäminen 2028 n. 8.000 €

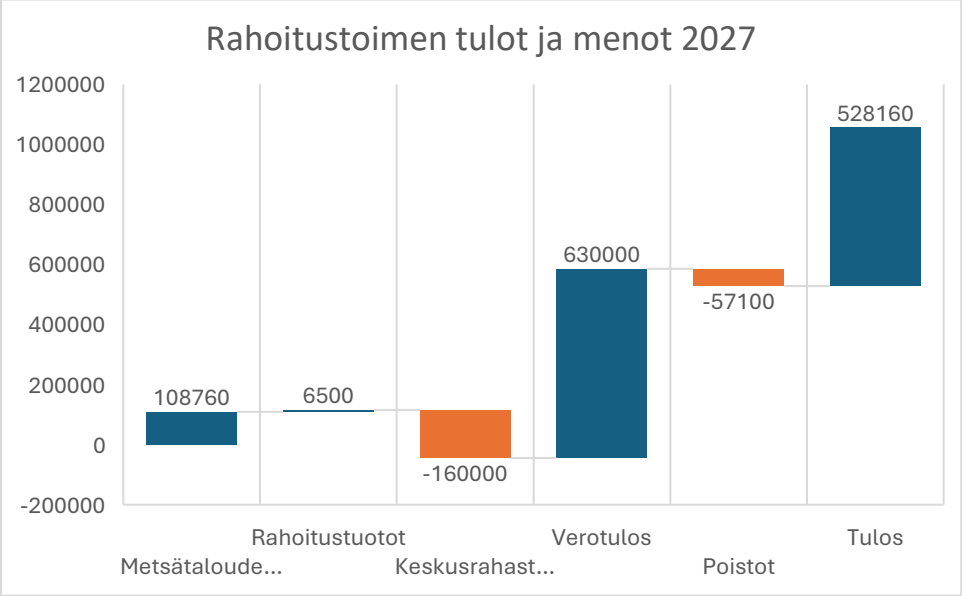
IV RAHOITUSOSA

8 RAHOITUSOSA

Rahoitusosa sisältää lainanhoitosuunnitelmat talousarviovuodelle ja suunnitelmavuosille. Rahoituslaskelma osoittaa, kuinka paljon seurakunta tarvitsee tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainan lyhennyksiin ja miten rahoitustarve katetaan tai kuinka suuri on rahoitusjäämä ja miten se käytetään.

Seurakunta pyrkii varautumaan puukaupalla saatavilla tuloilla tuleviin investointeihin eikä lainoja ole tarkoitus ottaa. Tulevaisuudessa Nurmeksen kirkon remontoinnin ja Juuan tsasounan osalta kartoitetaan kirkkokunnan ja museoviraston osallistumista kustannuksiin, mikä museoviraston osalta on epätodennäköistä, koska avustuksia jaetaan vain yksittäisiä pieniä summia ja ei veroa kerääville yhteisölle. Kirkkokunta on tehnyt linjauksen, että se tukee vain seurakuntien historiallisten pääpyhäkköjen ylläpitoa.

Rahoitustoimi Yhteensä	
Tulot	775500
Kulut	-227100
Yhteensä	548400

TULEVAISUUDEN NÄKYMÄT

Taipale on Suomen toiseksi vanhimpana seurakuntana pärjännyt toistaiseksi melko hyvin Joensuun läheisyydessä ja Joensuun talousalueeseen melko kiinteästi liittyvänä alueena. Liperi oli vuonna 2025 Pohjois-Karjalan lapsirikkain kunta. Silti väestön ikääntyminen ja kasteiden määrän väheneminen ja negatiivinen muuttoliike näkyvät myös meidän seurakuntamme alueella

seurakunnan väkimäärän pienenemisenä. Tulevana kolmena vuotena seurakunta joutuu käyttämään kertyneitä kassavaroja sekä osan sijoituksistaan investointeihin, elleivät verotulot osoittaudu ennakoitu suuremmiksi. Se kertoo siitä, että kiinteistömassan ylläpito- ja investointikulut eivät ole pienenemässä väkimäärän ja sitä myötä verotulojen pienetessä. Pyhäkköjen ylläpito vaatii myös jatkossa vähintään saman verran työtä ja varoja kuin aiemminkin. Seurakunnan pyhäköistä on kuitenkin pidetty pääsääntöisesti hyvää huolta, mikä tuo vakautta kiinteistöhallintaan.

Juuan tsasounasta tehtiin kuntoselvitys vuonna 2024. Tsasounassa todettiin monia rakenteellisia ongelmia. Seurakunta anoo loppuvuodesta 2026 tsasounalle purkulupaa Juuan kunnalta. Asia on jo kirjoitushetkellä vireillä. Juuan väkimäärä on laskeva, mutta vähenevän jäsenmäärä tarvitsee kokoontumis- ja jumalanpalvelustilan. Tsasounayhdistyksen perustamalla paikallinen väestö voisi anoa EU-tukea uudisrakennukseen kylän elävöittämisen ja elinvoiman tukemiseksi, mutta hanke ei saisi olla seurakunnan johtama, mutta seurakunta voisi omalta osaltaan tukea kyläläisten hanketta ja tulevan rakennuksen ylläpitoa. Uudisrakentaminen on mahdollista toteuttaa edullisestikin, koska tila ei tarvitse viemäröintiä eikä vettä. Eri vaihtoehtoja selvitetään samalla kun suojelu pyritään purkamaan ja rakennus puretaan. Mahdollinen rakentaminen tarvitsee kirkollishallituksen hyväksynnän. Entisen purkamispäätös on jo kirkollishallituksessa vahvistettu.

Evankelisluterilaisessa kirkossa keskustellaan ajoittain verotusoikeudesta. Keskustelu vaikuttaa suoraan myös ortodoksisiin seurakuntiin. Valtion kirkkojen jäsenmäärä laskee ja jossakin vaiheessa keskustelu veronkanto-oikeudesta voi muuttua vakavaksi. Seurakunta ei voi yksin ratkaista tämän taloudellisen uhan ratkaisua, vaan sitä tulisi yhdessä pohtia muiden seurakuntien ja kirkon hallinnon kanssa. Verotusoikeuden päättyminen muuttaisi koko kirkon rakenteen ja toimintatavat. Se vaikuttaisi myös rakennusten ylläpitoon ja hallintaan. Taipaleen ortodoksinen seurakunta voisi olla aktiivinen pohtija tämän mahdollisen kehityskulun seurausten hahmottamisessa. Ratkaisuihin tarvittaisiin laajempaa keskustelua.

Viinijärvellä 8.10.2026 pyhän Pelagia Neitsyen muistopäivänä

Tuomas Järvelin, kirkkoherra